Zbiór Orzeczeń

WYROK TRYBUNAŁU (czwarta izba)

z dnia 20 stycznia 2021 r.*

Odwołanie – Konkurencja – Porozumienia, decyzje i uzgodnione praktyki – Decyzja stwierdzająca naruszenie art. 101 TFUE – Grzywny – Stwierdzenie nieważności – Zwrot głównej kwoty grzywny – Artykuł 266 TFUE – Odsetki za zwłokę – Rozróżnienie pomiędzy odsetkami za zwłokę a odsetkami wyrównawczymi – Obliczanie odsetek – Artykuł 90 ust. 4 lit. a) zdanie drugie rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1268/2012

W sprawie C-301/19 P

mającej za przedmiot odwołanie w trybie art. 56 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, wniesione w dniu 11 kwietnia 2019 r.,

Komisja Europejska, którą reprezentowali F. Dintilhac, P. Rossi i F. Jimeno Fernández, w charakterze pełnomocników,

wnosząca odwołanie,

w której drugą stroną postępowania była:

Printeos SA, z siedzibą w Alcalá de Henares (Hiszpania), którą reprezentowali H. Brokelmann i P. Martínez-Lage Sobredo, abogados,

strona skarżąca w pierwszej instancji,

TRYBUNAŁ (czwarta izba),

w składzie: M. Vilaras (sprawozdawca), prezes izby, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin i K. Jürimäe, sędziowie,

rzecznik generalny: G. Pitruzzella,

sekretarz: A. Calot Escobar,

uwzględniając pisemny etap postępowania,

podjąwszy, po wysłuchaniu rzecznika generalnego, decyzję o rozstrzygnięciu sprawy bez opinii,

wydaje następujący

* Język postępowania: hiszpański.

Wyrok

1 W odwołaniu Komisja Europejska wnosi o uchylenie wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 12 lutego 2019 r., Printeos/Komisja (T-201/17, zwanego dalej „zaskarżonym wyrokiem", EU:T:2019:81), na mocy którego Sąd, częściowo uwzględniając skargę Printeos SA, nakazał Unii Europejskiej, reprezentowanej przez Komisję, naprawienie szkody poniesionej przez tę spółkę w wyniku braku wypłaty na jej rzecz kwoty 184 592,95 EUR należnej jej z tytułu odsetek za zwłokę, naliczonych za okres od 9 marca 2015 r. do 1 lutego 2017 r., na podstawie art. 266 akapit pierwszy TFUE, w ramach wykonania wyroku Sądu z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722) oraz nakazał, aby ta kwota odszkodowania została powiększona o odsetki za zwłokę, naliczone od dnia ogłoszenia zaskarżonego wyroku do dnia całkowitej spłaty, według stopy procentowej stosowanej przez Europejski Bank Centralny (EBC) do jego podstawowych operacji refinansowania (zwanej dalej „stopą refinansowania EBC"), powiększonej o 3,5 punktu procentowego.

2 Printeos wniósł odwołanie wzajemne, w którym domaga się częściowego uchylenia pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku, dotyczącego dies a quo rzeczonego zwiększenia.

Ramy prawne

Rozporządzenie (WE) nr 1/2003

3 Artykuł 31 rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2003 z dnia 16 grudnia 2002 r. w sprawie wprowadzenia w życie reguł konkurencji ustanowionych w art. [101] i [102 TFUE] (Dz.U. 2003, L 1, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 8, t. 2, s. 205), zatytułowany „Odwołanie do Trybunału Sprawiedliwości", stanowi:

„Trybunał Sprawiedliwości ma nieograniczoną jurysdykcję do rozpatrywania odwołań od decyzji, w których Komisja nałożyła grzywnę lub okresową karę pieniężną. Trybunał Sprawiedliwości może uchylić, obniżyć lub podwyższyć nałożoną grzywnę lub okresową karę pieniężną".

Rozporządzenie finansowe

4 Artykuł 78 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. 2012, L 298, s. 1), zatytułowany „Ustalanie należności", stanowił:

„1. Ustalanie należności to czynność polegająca na tym, że urzędnik zatwierdzający:

a) sprawdza istnienie długu;

b) określa lub sprawdza stan faktyczny i kwotę długu;

c) sprawdza warunki, zgodnie z którymi dług jest wymagalny.

2. Zasoby własne udostępniane Komisji oraz wszelkie należności uznane za pewne, o określonej wartości i wymagalne, są ustalane nakazem odzyskania środków przekazywanym księgowemu, a następnie notą debetową przesyłaną dłużnikowi, przy czym oba te dokumenty sporządza właściwy urzędnik zatwierdzający.

3. Kwoty wypłacone nienależnie podlegają odzyskaniu.

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych dotyczących szczegółowych zasad ustalania należności, w tym procedury i dokumentów potwierdzających, oraz odsetek za zwłokę, zgodnie z art. 210”.

5 Artykuł 83 rozporządzenia finansowego, zatytułowany „Grzywny, kary i narosłe odsetki nałożone przez Komisję”, przewidywał:

„1. Kwoty uzyskane z tytułu grzywien, kar i sankcji oraz wszelkie narosłe odsetki lub inne dochody przez nie wygenerowane nie są ujmowane jako dochody budżetowe, dopóki decyzja o ich nałożeniu może zostać uchylona przez Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

2. Kwoty, o których mowa w ust. 1, są ujmowane jako dochody budżetowe jak najszybciej, nie później niż w roku następującym po wyczerpaniu wszelkich środków prawnych. Kwoty zwracane zgodnie z wyrokiem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej podmiotowi, który je wpłacił, nie są ujmowane jako dochody budżetowe.

[…]

4. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych dotyczących szczegółowych zasad odnoszących się do kwot uzyskanych z tytułu grzywien, kar i narosłych odsetek […]”.

6 Artykuł 92 rozporządzenia finansowego, zatytułowany „Terminy”, stanowił:

„1. Płatności dokonywane są w terminie:

a) 90 dni kalendarzowych w przypadku umów o delegowaniu zadań, zamówień, umów o udzielenie dotacji i decyzji o udzieleniu dotacji, dotyczących usług technicznych lub działań szczególnie trudnych do wyceny, w przypadku których płatności zależą od zatwierdzenia sprawozdania lub świadectwa;

b) 60 dni kalendarzowych w przypadku wszelkich innych umów o delegowaniu zadań, zamówień, umów o udzielenie dotacji i decyzji o udzieleniu dotacji, w przypadku których płatności zależą od zatwierdzenia sprawozdania lub świadectwa;

c) 30 dni kalendarzowych w przypadku wszelkich innych umów o delegowaniu zadań, zamówień, umów o udzielenie dotacji i decyzji o udzieleniu dotacji.

[…]

5. Z wyjątkiem przypadku państw członkowskich po wygaśnięciu terminów określonych w ust. 1 wierzyciel jest uprawniony do otrzymania odsetek.

6. Komisja jest uprawniona do przyjęcia aktów delegowanych zgodnie z art. 210, dotyczących szczegółowych zasad odnoszących się do terminów płatności oraz do określenia okoliczności, w jakich wierzyciele, którzy otrzymali płatności ze zwłoką, są uprawnieni do otrzymania odsetek za zwłokę, uwzględnianych w linii budżetowej, z której dokonano płatności kwoty głównej”.

Rozporządzenie delegowane (UE) nr 1268/2012

7 Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia finansowego (Dz.U. 2012, L 362, s. 1) zostało przyjęte przez Komisję na podstawie art. 78 ust. 4 rozporządzenia finansowego.

8 Artykuł 80 ust. 3 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 przewidywał:

„Nota debetowa ma na celu powiadomienie dłużnika, że:

[…]

b) jeżeli spłata zadłużenia następuje przed określonym terminem, nie nalicza się odsetek za zwłokę;

[…]”.

9 Zgodnie z art. 83 tego rozporządzenia, zatytułowanym „Odsetki za zwłokę”:

„1. Nie naruszając jakichkolwiek przepisów szczegółowych wynikających ze stosowania rozporządzeń sektorowych, wszelkie należności niespłacone w terminie, o którym mowa w art. 80 ust. 3 lit. b), są obciążone odsetkami zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.

2. Stopą procentową dla należności niespłaconych w terminie końcowym, o którym mowa w art. 80 ust. 3 lit. b), jest [stopa refinansowania EBC] obowiązująca pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca, w którym przypada termin płatności, powiększona o:

a) osiem punktów procentowych, w przypadku gdy zdarzeniem obligującym jest zamówienie publiczne na dostawy i usługi, o którym mowa w tytule V;

b) trzy i pół punktu procentowego we wszystkich innych przypadkach.

3. Odsetki naliczane są począwszy od dnia kalendarzowego następującego po terminie, o którym mowa w art. 80 ust. 3 lit. b), i określonym w nocie debetowej do dnia kalendarzowego, w którym zadłużenie zostaje spłacone w całości.

Nakaz odzyskania środków z tytułu odsetek za zwłokę wystawiany jest z chwilą faktycznego otrzymania tych odsetek.

4. W przypadku grzywien, jeżeli dłużnik wnosi zabezpieczenie finansowe, które zostaje przyjęte przez księgowego zamiast płatności, stopą procentową mającą zastosowanie począwszy od terminu, o którym mowa w art. 80 ust. 3 lit. b), jest stopa, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, obowiązująca pierwszego dnia miesiąca, w którym przyjęta została decyzja o nałożeniu grzywny, […] powiększona tylko o jeden i pół punktu procentowego”.

10 Artykuł 90 wspomnianego rozporządzenia, zatytułowany „Odzyskiwanie grzywien lub innych kar”, stanowił:

„1. W przypadku wniesienia do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej skargi na decyzję Komisji o nałożeniu grzywny lub innej kary na mocy [traktatu FUE] lub traktatu Euratom i do czasu, kiedy wykorzystane zostaną wszystkie środki ochrony prawnej, dłużnik tymczasowo dokonuje płatności odnośnych kwot na rachunek bankowy wskazany przez księgowego bądź wnosi zabezpieczenie finansowe możliwe do przyjęcia przez księgowego. Zabezpieczenie jest niezależne od obowiązku zapłaty grzywny lub innych kar i jest płatne na pierwsze żądanie. Zabezpieczenie obejmuje kwotę główną roszczenia wraz z należnymi odsetkami, zgodnie z art. 83 ust. 4.

2. Komisja zabezpiecza tymczasowo zainkasowane kwoty poprzez zainwestowanie ich w aktywa finansowe, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo i płynność środków pieniężnych, jednocześnie mając na celu osiągnięcie dodatniego zwrotu.

[…]

4. Po wyczerpaniu wszystkich środków ochrony prawnej oraz w przypadku gdy grzywna lub kara została umorzona lub zmniejszona, podejmuje się którykolwiek z następujących środków:

a) kwoty nienależnie pobrane wraz z uzyskanymi odsetkami zwracane są zainteresowanej osobie trzeciej. W przypadku gdy ogólny zwrot uzyskany za dany okres był ujemny, zwracana jest wartość nominalna kwot nienależnie pobranych;

b) w przypadku gdy wniesione zostało zabezpieczenie finansowe, jest ono odpowiednio zwalniane".

11 Artykuł 111 ust. 4 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 stanowił:

„Po upłynięciu terminów przewidzianych w art. 92 ust. 1 rozporządzenia finansowego wierzyciel ma prawo do otrzymania odsetek pod następującymi warunkami:

a) wysokość odsetek odpowiada stopom procentowym określonym w art. 83 ust. 2 niniejszego rozporządzenia;

b) odsetki są płatne za okres, który upłynął od dnia kalendarzowego następującego po upływie terminu płatności przewidzianego w art. 92 ust. 1 rozporządzenia finansowego do dnia zapłaty.

[…]".

Okoliczności powstania sporu

12 Okoliczności powstania sporu, które zostały przedstawione w pkt 1–27 zaskarżonego wyroku, można na potrzeby niniejszego postępowania streścić w opisany poniżej sposób.

13 W art. 1 ust. 5 lit. a) decyzji C(2014) 9295 final z dnia 10 grudnia 2014 r. dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 101 [TFUE] oraz w art. 53 porozumienia EOG (AT.39780 – Koperty) (zwanej dalej „decyzją z 2014 r.") Komisja stwierdziła, że Printeos naruszył art. 101 TFUE i art. 53 Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym z dnia 2 maja 1992 r. (Dz.U. 1994, L 1, s. 3), uczestnicząc od dnia 8 października 2003 r. do dnia 22 kwietnia 2008 r., między innymi w Danii, Niemczech, Francji, Szwecji, Zjednoczonym Królestwie i Norwegii, w zawartym i wprowadzonym w życie kartelu na europejskim rynku katalogowych kopert standardowych i specjalnych kopert z nadrukiem.

14 W art. 2 ust. 1 lit. e) tej decyzji Komisja nałożyła na Printeosa, na zasadzie solidarnej odpowiedzialności z niektórymi z jego spółek zależnych, grzywnę w wysokości 4 729 000 EUR z powodu stwierdzonego naruszenia.

15 Zgodnie z art. 2 ust. 2 wspomnianej decyzji grzywna podlegała zapłacie w terminie trzech miesięcy od dnia doręczenia rzeczonej decyzji.

16 Artykuł 2 ust. 3 decyzji z 2014 r. stanowił:

„Po upływie tego terminu automatycznie naliczane będą odsetki w wysokości odpowiadającej stopie [refinansowania EBC obowiązującej] w pierwszym dniu miesiąca, w którym niniejsza decyzja została wydana, powiększonej o 3,5 punktu procentowego.

W przypadku wniesienia skargi przez przedsiębiorstwo, którego dotyczy art. 1, przedsiębiorstwo to pokrywa kwotę grzywny w terminie wyznaczonym do jej zapłaty lub wnosi możliwe do przyjęcia zabezpieczenie finansowe lub dokonuje tymczasowej płatności kwoty grzywny zgodnie z art. 90 rozporządzenia delegowanego [nr 1268/2012]".

17 Decyzja z 2014 r. została doręczona Printeosowi w dniu 11 grudnia 2014 r. Pismem z dnia 16 lutego 2015 r. Komisja przypomniała Printeosowi, że nałożona na niego w tej decyzji grzywna powinna zostać uiszczona w terminie trzech miesięcy od doręczenia wspomnianej decyzji i że w przypadku, gdyby zdecydował się wnieść do Sądu skargę o stwierdzenie nieważności, winien był ustanowić wystarczającą gwarancję bankową lub dokonać tymczasowej zapłaty grzywny.

18 Do wspomnianego pisma Komisja załączyła notę zatytułowaną „Information Note on Provisionally Paid or Guaranteed Fines" (nota informacyjna w sprawie grzywien będących przedmiotem płatności tymczasowej lub w formie gwarancji) z dnia 20 lipca 2002 r., w której między innymi wskazano, co następuje:

„[…] księgowy tymczasowo pobiera kwoty grzywien, które zostały zaskarżone do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej przez dane przedsiębiorstwo, lub zwraca się do niego o dostarczenie gwarancji finansowej. Po wykorzystaniu wszystkich środków odwoławczych tymczasowo pobrane kwoty wraz z uzyskanymi z nich odsetkami zapisywane są w budżecie lub zwracane w całości lub w części danemu przedsiębiorstwu.

[…]

W przypadku grzywien nałożonych przez Komisję od 2010 r. Komisja inwestuje wpłacone tymczasowo kwoty w fundusz utworzony z aktywów finansowych, którego ryzyko inwestycyjne pozostaje na poziomie ryzyka zarządzania długiem państwowym wysokiej jakości o rzeczywistym terminie zapadalności wynoszącym maksymalnie [dwa] lata, który będzie zarządzany przez służby Komisji.

Jeśli Trybunał uchyli grzywnę całkowicie lub częściowo, Komisja zwraca kwotę grzywny uchylonej całkowicie lub częściowo łącznie z gwarantowanym zwrotem z inwestycji.

Gwarantowany zwrot jest oparty na szczególnym wskaźniku wyników referencyjnych, obliczanych przez okres trwania inwestycji […]".

19 Printeos, po pierwsze, w dniu 20 lutego 2015 r. wniósł do Sądu skargę mającą na celu, tytułem żądania głównego, stwierdzenie nieważności decyzji z 2014 r. w zakresie, w jakim decyzja ta go dotyczyła, a po drugie, zapłacił tymczasowo w dniu 9 marca 2015 r. grzywnę, którą na niego nałożono w tej decyzji.

20 Kwota grzywny zapłacona przez Printeosa została wpłacona na fundusz aktywów finansowych (zwany dalej „funduszem BUFI") utworzony na mocy decyzji Komisji C(2009) 4264 final z dnia 15 czerwca 2009 r. w sprawie zmniejszenia ryzyka związanego z zarządzaniem środkami pochodzącymi z tymczasowo zainkasowanych grzywien i zarządzany przez Dyrekcję Generalną (DG) do Spraw Gospodarczych i Finansowych. Decyzja ta została przyjęta na podstawie art. 74 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. 2002, L 248, s. 1 – wyd. spec. w jęz. polskim, rozdz. 1, t. 4, s. 74), zastąpionego art. 83 rozporządzenia finansowego.

21 Wyrokiem z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722) Sąd stwierdził nieważność art. 2 ust. 1 lit. e) decyzji z 2014 r. Ponieważ od tego wyroku nie wniesiono odwołania w przewidzianym terminie, wyrok ten się uprawomocnił.

22 W dniu 26 stycznia 2017 r. miała miejsce wymiana korespondencji elektronicznej między Komisją a Printeosem. Komisja poinformowała Printeosa, że w następstwie stwierdzenia przez Sąd nieważności decyzji z 2014 r. w zakresie, w jakim nałożono w niej na Printeosa grzywnę, zwróci mu ona uiszczoną tymczasowo grzywnę. Printeos zażądał, aby zwrot uwzględniał odsetki od kwoty tej grzywny, liczone od dnia jej tymczasowej zapłaty w dniu 9 marca 2015 r., według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, czyli według tej samej stopy procentowej co stopa przewidziana w art. 2 ust. 3 decyzji z 2014 r. w przypadku zwłoki w płatności grzywny. W dwóch wiadomościach

elektronicznych przesłanych tego samego dnia Komisja odrzuciła to żądanie, przypominając, że – jak wskazano w nocie informacyjnej załączonej do jej wiadomości elektronicznej z dnia 16 lutego 2015 r. – zainkasowane tymczasowo kwoty grzywien są inwestowane w fundusz, a w przypadku uchylenia zostają zwrócone wraz z gwarantowanym zwrotem na podstawie wskaźnika wyników gospodarczych. Jednak wyniki te były negatywne w odniesieniu do okresu, w którym kwota grzywny uiszczonej przez Printeosa była zainwestowana w fundusz BUFI, w związku z czym należy zwrócić mu jedynie kwotę główną tej grzywny.

23 W dniu 27 stycznia 2017 r. Printeos, opierając się na art. 266 TFUE, a także na wyroku z dnia 10 października 2001 r., Corus UK/Komisja (T-171/99, EU:T:2001:249), ponowił swoje żądanie zapłaty odsetek.

24 W dniu 1 lutego 2017 r. Komisja zwróciła Printeosowi grzywnę, którą zapłacił w dniu 9 marca 2015 r. Natomiast w wiadomości elektronicznej z dnia 3 lutego 2017 r. Komisja oddaliła argumenty wysunięte przez Printeosa na poparcie żądania zapłaty odsetek, podkreślając, że wybór dokonania płatności tymczasowej zamiast ustanawiania gwarancji finansowej należał do samej spółki Printeos i że ponadto spółka ta była w pełni świadoma faktu, iż kwota grzywny uiszczonej tymczasowo zostanie zainwestowana w fundusz, którego funkcjonowanie oraz pojęcie gwarantowanego zwrotu zostały szczegółowo wyjaśnione w nocie informacyjnej załączonej do wiadomości elektronicznej z dnia 16 lutego 2015 r.

Postępowanie przed Sądem i zaskarżony wyrok

25 Pismem wniesionym do sekretariatu Sądu w dniu 31 marca 2017 r. Printeos wniósł, tytułem żądania głównego, o zasądzenie od Komisji na jego rzecz, po pierwsze, odszkodowania w kwocie 184 592,95 EUR, odpowiadającej odsetkom za zwłokę naliczonym od kwoty 4 729 000 EUR według stopy refinansowania EBC powiększonej o 2 punkty procentowe za okres od 9 marca 2015 r. do dnia 1 lutego 2017 r. albo według stopy procentowej, jaką Sąd uzna za właściwą, a po drugie, o zasądzenie zapłaty odsetek za zwłokę od kwoty 184 592,95 EUR za okres od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia rzeczywistej zapłaty tej kwoty przez Komisję, według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego albo według stopy procentowej, jaką Sąd uzna za właściwą, oraz, tytułem żądania ewentualnego, o stwierdzenie nieważności dwóch wiadomości elektronicznych Komisji z dnia 26 stycznia 2017 r.

26 Dwa pierwsze żądania skargi Printeosa zostały oparte tytułem głównym na art. 266 akapit pierwszy TFUE, a tytułem ewentualnym na art. 266 akapit pierwszy, art. 268 i art. 340 akapit drugi TFUE, a także na art. 41 ust. 3 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej.

27 Na rozprawie przed Sądem w odpowiedzi na ustne pytania Sądu Printeos wskazał, po pierwsze, że nie zamierza dalej utrzymywać art. 266 akapit pierwszy TFUE jako głównej podstawy prawnej, rozumianej jako autonomiczny środek zaskarżenia, pierwszego żądania skargi, a po drugie, potwierdził, że wyrażenie „odsetki wyrównawcze", o których mowa w skardze miały być rozumiane jako „odsetki za zwłokę" w rozumieniu pkt 30 wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). Ponadto Printeos wniósł przy tej okazji o zwiększenie podwyższenia stopy refinansowania EBC, o którym mowa w pierwszym żądaniu skargi, do 3,5 punktu procentowego.

28 W zaskarżonym wyroku Sąd częściowo uwzględnił skargę Printeosa i nakazał Unii, reprezentowanej przez Komisję, w ramach wykonania wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722), naprawienie szkody, jaką spółka ta poniosła w wyniku braku wypłaty na jej rzecz kwoty 184 592,95 EUR, należnej jej tytułem odsetek za zwłokę naliczonych za okres od 9 marca 2015 r. do 1 lutego 2017 r. na podstawie art. 266 akapit pierwszy TFUE. Sąd wskazał ponadto, że

kwota odszkodowania należna Printeosowi zostanie powiększona o odsetki za zwłokę, liczone od dnia ogłoszenia zaskarżonego wyroku do dnia całkowitej spłaty, obliczone według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, i oddalił skargę w pozostałym zakresie.

29 W pkt 55–68 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał, czy doszło do wystarczająco istotnego naruszenia art. 266 akapit pierwszy TFUE.

30 W tym kontekście, odnosząc się w szczególności do wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 29, 30), Sąd zauważył, w pkt 56 zaskarżonego wyroku, że w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji o nałożeniu grzywny lub decyzji nakazującej zwrot nienależnego świadczenia, utrwalone orzecznictwo uznało prawo zainteresowanej strony do przywróceniu sytuacji, w której znajdowała się przed wydaniem tej decyzji, co zakłada w szczególności zwrot głównej kwoty grzywny nienależnie uiszczonej na podstawie decyzji, której nieważność stwierdzono, a także wypłatę odsetek za zwłokę, jako że wypłata odsetek za zwłokę stanowi środek zapewniający wykonanie wyroku stwierdzającego nieważność w rozumieniu art. 266 akapit pierwszy TFUE, jeśli chodzi o ryczałtowe odszkodowanie za pozbawienie korzystania z wierzytelności oraz zachęcenie dłużnika do niezwłocznego wykonania wyroku stwierdzającego nieważność.

31 W pkt 60–65 zaskarżonego wyroku Sąd zbadał kwestię, czy brak wypłaty odsetek za zwłokę przez Komisję na rzecz Printeosa i zastosowanie art. 90 ust. 4 lit. a) rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 stanowiły wykonanie wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722) zgodnie z wymogami wynikającymi z art. 266 akapit pierwszy TFUE. W następstwie tego badania Sąd zauważył, w pkt 66 zaskarżonego wyroku, że Komisja niesłusznie uznała, iż przepis ten uniemożliwia dotrzymanie bezwzględnego i bezwarunkowego obowiązku wypłaty odsetek za zwłokę na podstawie art. 266 akapit pierwszy TFUE. Sąd dodał, że „uzyskane odsetki" w rozumieniu wspomnianego art. 90 ust. 4 lit. a) nie mogły zostać zakwalifikowane jako „odsetki za zwłokę" lub ryczałtowe odszkodowanie, lecz oznaczały wyłącznie dodatni rzeczywisty zwrot z zainwestowania rozpatrywanej kwoty.

32 Sąd uznał zatem w pkt 67 zaskarżonego wyroku, że na podstawie art. 266 akapit pierwszy TFUE, zgodnie z jego wykładnią dokonaną w orzecznictwie, Komisja była zobowiązana – tytułem środków służących wykonaniu wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722) – nie tylko zwrócić Printeosowi główną kwotę rozpatrywanej grzywny, ale również wypłacić na rzecz tej spółki odsetki za zwłokę.

33 W pkt 68 zaskarżonego wyroku Sąd oddalił argumentację Komisji w przedmiocie ewentualnego bezpodstawnego wzbogacenia Printeosa ze względu na ujemny zwrot z głównej kwoty grzywny w okresie w którym została ona złożona w funduszu BUFI, ponieważ taka argumentacja pozostaje w bezpośredniej sprzeczności z logiką odszkodowania ryczałtowego poprzez przyznanie odsetek za zwłokę podkreślaną w orzecznictwie.

34 W konsekwencji Sąd stwierdził w pkt 69 zaskarżonego wyroku istnienie wystarczająco istotnego naruszenia art. 266 akapit pierwszy TFUE, które może powodować powstanie odpowiedzialności pozaumownej Unii w rozumieniu akapitu drugiego tego artykułu w związku z art. 340 akapit drugi TFUE.

35 Jeśli chodzi o pozostałe przesłanki powstania odpowiedzialności pozaumownej Unii, Sąd wskazał w pkt 71 zaskarżonego wyroku, że naruszenie przez Komisję ciążącego na niej obowiązku przyznania odsetek za zwłokę na podstawie art. 266 akapit pierwszy TFUE ma wystarczająco bezpośredni związek ze szkodą poniesioną przez skarżącą, która to szkoda odpowiada utracie wspomnianych odsetek za zwłokę.

36 W odniesieniu do wysokości szkody podlegającej naprawieniu Sąd ustalił w pkt 75 zaskarżonego wyroku kwotę główną odszkodowania w wysokości 184 592,95 EUR, przy czym kwota ta odpowiada odsetkom za zwłokę według stopy refinansowania EBC powiększonej o dwa punkty procentowe powstałym w okresie od 9 marca 2015 r. do 1 lutego 2017 r. W pkt 73 tego wyroku Sąd zauważył, że kwota ta została wskazana przez Printeosa w ramach pierwszego żądaniu skargi, a Komisja kwoty tej nie zakwestionowała.

37 Co się tyczy przedstawionego na rozprawie żądania Printeosa zwiększenia podwyższenia stopy refinansowania EBC do 3,5 punktu procentowego, Sąd oddalił je, uznając w pkt 74 zaskarżonego wyroku, że było ono wniesione po terminie i sprzeczne z zasadą niezmienności żądań stron oraz że zasada ne ultra petita zakazuje Sądowi wyjście poza zakres roszczenia Printeosa wynikającego z pierwszego żądania skargi.

38 Jeśli chodzi o żądanie przyznania odsetek za zwłokę w ramach drugiego żądania skargi Sąd przyznał Printeosowi w pkt 76 zaskarżonego wyroku odsetki za zwłokę naliczane od dnia ogłoszenia tego wyroku do dnia całkowitej zapłaty przez Komisję i według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego. Sąd oddalił natomiast to żądanie w zakresie, w jakim dotyczyło przyznania odsetek za zwłokę od dnia 1 lutego 2017 r.

Żądania stron przed Trybunałem

39 Komisja wnosi do Trybunału o:

– uchylenie zaskarżonego wyroku;

– rozstrzygnięcie sprawy co do istoty i oddalenie roszczenia odszkodowawczego Printeosa jako bezzasadnego oraz oddalenie podniesionego przez Pritneosa zarzutu niezgodności z prawem art. 90 ust. 4 lit. a) rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 jako bezzasadnego, a także odrzucenie jako niedopuszczalnego lub, tytułem ewentualnym, oddalenie jako bezzasadnego żądania stwierdzenia nieważności dwóch wiadomości elektronicznych z dnia 26 stycznia 2017 r.; oraz

– obciążenie Printeosa kosztami postępowania w obu instancjach.

40 Printeos wnosi do Trybunału o:

– oddalenie odwołania;

– bądź też, w ramach orzeczenia co do istoty, uwzględnienie jego roszczenia odszkodowawczego i zasądzenie od Komisji zapłaty odszkodowania w wysokości 184 592,95 EUR wraz z odsetkami za zwłokę naliczanymi od dnia wniesienia skargi w sprawie T-201/17, czyli od dnia 31 marca 2017 r., do dnia rzeczywistej zapłaty tych odsetek;

– tytułem żądania ewentualnego, w razie oddalenia jego roszczenia odszkodowawczego – stwierdzenie nieważności decyzji Komisji zawartej w dwóch wiadomościach elektronicznych z dnia 26 stycznia 2017 r.; oraz

– obciążenie Komisji kosztami postępowania w obu instancjach.

41 W odwołaniu wzajemnym Printeos wnosi do Trybunału o:

– uchylenie w części pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku, dotyczącego powiększenia kwoty odszkodowania wynoszącej 184 592,95 EUR o odsetki za zwłokę od dnia liczone od dnia ogłoszenia wspomnianego wyroku i, w ramach orzeczenia co do istoty, zasądzenie od Komisji zapłaty odsetek za zwłokę od kwoty tego odszkodowania obliczonych według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, liczonych od dnia wniesienia skargi, czyli od dnia 31 marca 2017 r., do dnia rzeczywistej zapłaty tych odsetek; oraz

– obciążenie Komisji kosztami postępowania w obu instancjach.

42 Komisja wnosi o odrzucenie odwołania wzajemnego jako niedopuszczalnego lub, tytułem żądania ewentualnego, oddalenie go jako bezzasadnego i obciążenie Printeosa kosztami związanymi z tym postępowaniem.

W przedmiocie odwołania

43 Na poparcie odwołania Komisja podnosi pięć zarzutów, z których pierwszy dotyczy naruszenia przez Sąd prawa do obrony i zasady ne ultra petita, drugi – błędnej wykładni art. 266 TFUE, trzeci – nieuwzględnienia przez Sąd nowych ram prawnych w dziedzinie konkurencji, czwarty – naruszenia prawa w odniesieniu do przesłanek powstania odpowiedzialności pozaumownej Unii, a piąty – naruszenia zasad legalności i pewności prawa.

44 W pierwszej kolejności należy zbadać zarzut pierwszy, następnie łącznie zarzuty drugi i trzeci, a następnie zarzut piąty, zaś w ostatniej kolejności zarzut czwarty.

W przedmiocie zarzutu pierwszego, opartego na naruszeniu przez Sąd prawa do obrony oraz zasady ne ultra petita

Argumentacja stron

45 W zarzucie pierwszym Komisja podnosi, że Sąd naruszył prawo oraz naruszył jej prawo do obrony, zezwalając Printeosowi na zmianę przedmiotu sporu. Komisja przypomina, że w toku całego postępowania przed Sądem i aż do etapu pytań na rozprawie Printeos żądał zasądzenia od Komisji zapłaty na jego rzecz kwoty, którą uznał za „odsetki wyrównawcze". Dopiero w odpowiedzi na pytanie Sądu w tym zakresie Printeos zmienił kwalifikację tej kwoty na „odsetki za zwłokę".

46 Komisja uważa zatem, że postępując w ten sposób, Sąd naruszył orzecznictwo Trybunału dotyczące spoczywającego na sądzie Unii obowiązku zbadania żądań strony, tak jak zostały one sformułowane w pismach procesowych, bez zmieniania ich przedmiotu lub istoty, i orzekł ultra petita.

47 Printeos przyznaje, że na wyraźne wezwanie Sądu dokonał zmiany kwalifikacji odsetek żądanych w skardze, ale podkreśla, że była to jedynie zwykła zmiana kwalifikacji prawnej żądanych przez niego odsetek, pozostająca bez wpływu na petitum skargi zmierzającej do zapłaty kwoty 184 592,95 EUR, czyli dokładnej kwoty wskazanej w sentencji zaskarżonego wyroku.

Ocena Trybunału

48 Należy stwierdzić, że w skardze wniesionej do Sądu Printeos zażądał zasądzenia od Komisji na jego rzecz kwoty 184 592,95 EUR tytułem odsetek zakwalifikowanych przez niego jako „wyrównawcze", do których jego zdaniem miał prawo w odniesieniu do okresu od dnia tymczasowej zapłaty grzywny nałożonej na niego w decyzji z 2014 r. do dnia zwrotu kwoty tej grzywny przez Komisję.

49 Jednakże, jak wynika z pkt 32 zaskarżonego wyroku, w odpowiedzi na pytanie ustne zadane przez Sąd na rozprawie Printeos potwierdził, że użyte w skardze wyrażenie „odsetki wyrównawcze" należy rozumieć jako odnoszące się do „odsetek za zwłokę" w rozumieniu wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 30).

50 Zdaniem Komisji, która opiera się w tym względzie w szczególności na wyroku z dnia 7 czerwca 2018 r., Ori Martin/Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (C-463/17 P, EU:C:2018:411, pkt 18), poprzez dopuszczenie zmiany przez Printeosa kwalifikacji żądanych przez niego odsetek Sąd zatwierdził zakazaną zmianę przedmiotu sporu, naruszając prawo Komisji do obrony, i w konsekwencji orzekł ultra petita.

51 Powyższa argumentacja nie zasługuje na uwzględnienie. Z zaskarżonego wyroku wynika, że Sąd dopełnił obowiązku, do którego odnosi się pkt 18 wyroku z dnia 7 czerwca 2018 r., Ori Martin/Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (C-463/17 P, EU:C:2018:411), polegającego na zbadaniu poszczególnych żądań i zarzutów przedstawionych przez stronę skarżącą, tak jak zostały one sformułowane w pismach procesowych, nie zmieniając ani ich przedmiotu, ani istoty.

52 W celu przyznania Printeosowi odsetek, które uznał za „odsetki za zwłokę", Sąd oparł się bowiem wyłącznie na okolicznościach faktycznych podniesionych przez Printeosa w skardze, a mianowicie na tymczasowej zapłacie rozpatrywanej grzywny, stwierdzeniu nieważności decyzji z 2014 r. w wyroku z dnia 13 grudnia 2016 r., Printeos i in./Komisja (T-95/15, EU:T:2016:722) oraz na spoczywającym na Komisji obowiązku zwrotu uiszczonej tymczasowo grzywny w dniu ogłoszenia tego wyroku.

53 Sąd przyznał ponadto Printeosowi, tytułem odsetek, dokładną kwotę żądaną przez tę spółkę w skardze. Jak wynika z pkt 74 zaskarżonego wyroku, Sąd oddalił, jako wniesione po terminie i sprzeczne z zasadą niezmienności żądań stron, żądanie Printeosa zmierzające do podwyższenia stopy procentowej stosowanej do obliczenia żądanych odsetek w stosunku do stopy żądanej w skardze.

54 Prawdą jest, że Sąd nadał żądanym przez Printeosa odsetkom kwalifikację inną niż ta, którą zastosowała ta spółka. Jednakże czyniąc to, Sąd zastosował jedynie kwalifikację prawną, którą uznał za właściwą w odniesieniu do okoliczności faktycznych podniesionych przez Printeosa, zgodnie z zasadą iura novit curia.

55 W tym względzie z orzecznictwa Trybunału wynika, że obowiązek zapłaty odsetek za zwłokę ma na celu ryczałtowe odszkodowanie za pozbawienie możliwości korzystania z wierzytelności oraz zachęcenie dłużnika do niezwłocznego wywiązania się z ciążącego na nim obowiązku zapłaty tej wierzytelności (zob. podobnie wyrok z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 30). Obowiązek taki może być rozważany tylko wtedy, gdy wysokość wierzytelności głównej jest pewna lub można ją przynajmniej określić na podstawie obiektywnych okoliczności.

56 Jeśli chodzi o odsetki wyrównawcze – ta kategoria odsetek ma na celu rekompensatę czasu, który upłynął do sądowej oceny wysokości szkody, niezależnie od opóźnienia, które można przypisać dłużnikowi. Wchodzi ona zatem w zakres sporów dotyczących odpowiedzialności pozaumownej Unii w rozumieniu art. 266 akapit drugi i art. 340 TFUE (wyrok z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 37).

57 W zakresie, w jakim Sąd uznał, że okoliczności faktyczne podniesione przez Printeosa w skardze – przy założeniu, że zostały wykazane – uzasadniają zasądzenie od Komisji na rzecz tej spółki kwoty przez nią żądanej tytułem odsetek za zwłokę w rozumieniu orzecznictwa przytoczonego w pkt 55 niniejszego wyroku, Sąd mógł, nie naruszając zasady ne ultra petita, zmienić kwalifikację żądania zapłaty tej kwoty na żądanie dotyczące zapłaty odsetek za zwłokę, co zresztą Printeos sam potwierdził w odpowiedzi na pytanie Sądu.

58 Sąd bowiem, choć jest zobowiązany orzekać wyłącznie w przedmiocie żądań stron, do których należy wyznaczenie granic sporu, nie może być związany wyłącznie argumentami przedstawionymi przez strony na poparcie ich żądań, chyba że rozważania wykraczające poza te argumenty mogłyby prowadzić do oparcia jego rozstrzygnięcia na błędnych stwierdzeniach prawnych (wyrok z dnia 21 września 2010 r., Szwecja i in./API i Komisja, C-514/07 P, C-528/07 P i C-532/07 P, EU:C:2010:541, pkt 65 i przytoczone tam orzecznictwo).

59 Okoliczności niniejszej sprawy różnią się zatem od okoliczności sprawy zakończonej wydaniem wyroku z dnia 7 czerwca 2018 r., Ori Martin/Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (C-463/17 P, EU:C:2018:411), na który powołała się Komisja. Jak wynika z pkt 23 tego wyroku, w sprawie tej Sąd zbadał kwestię, czy pozwana dopuściła się nieprawidłowości odmiennej od tej, na którą powołuje się skarżąca w skardze.

60 Natomiast, jak już wskazano, w niniejszej sprawie Sąd oparł się wyłącznie na okolicznościach faktycznych podniesionych przez Printeosa, aby przyznać mu dokładną kwotę żądaną przez niego w skardze. Sąd nie wyraził poprzez to działanie zgody na niedozwoloną zmianę przedmiotu sporu w toku postępowania ani nie naruszył prawa Komisji do obrony.

61 W związku z tym zarzut pierwszy jest bezzasadny i należy go oddalić.

W przedmiocie zarzutów drugiego i trzeciego, opartych, odpowiednio, na błędnej wykładni art. 266 TFUE oraz na nieuwzględnieniu przez Sąd nowych ram prawnych w dziedzinie konkurencji

Argumentacja stron

62 W ramach zarzutu drugiego Komisja podnosi, że Sąd naruszył prawo, orzekając w pkt 55 i 56 zaskarżonego wyroku, iż w okolicznościach niniejszej sprawy art. 266 akapit pierwszy TFUE nakłada na Komisję bezwzględny i bezwarunkowy obowiązek zapłaty odsetek za zwłokę od dnia tymczasowej zapłaty rozpatrywanej grzywny. Taka wykładnia wynika jej zdaniem z błędnego rozumienia orzecznictwa zarówno Trybunału, jak i samego Sądu.

63 W ramach zarzutu trzeciego Komisja stwierdza, że z art. 266 TFUE wynika, iż instytucja, której akt został uznany za nieważny, jest zobowiązana do podjęcia środków niezbędnych do wykonania wyroku stwierdzającego nieważność. Otóż art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 stanowi mechanizm wykonania tego obowiązku w przypadku grzywien za naruszenie reguł konkurencji. Ponieważ Komisja wydała nową decyzję w następstwie stwierdzenia nieważności decyzji z 2014 r. i zastosowała art. 90 tego rozporządzenia delegowanego w odniesieniu do zwrotu rozpatrywanej grzywny, Komisja uważa, że w pełni wywiązała się ze swoich obowiązków wynikających z art. 266 TFUE. Zdaniem Komisji z uwagi na wspomniany art. 90, którego przyjęcie nastąpiło po zaistnieniu okoliczności faktycznych w sprawie, w której wydano wyrok z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83), wnioski płynące z tego wyroku należy zniuansować.

64 Komisja uważa, że powinna była zapłacić Printeosowi odsetki za zwłokę jedynie w przypadku opóźnienia w zwrocie uiszczonej przez te spółkę grzywny w następstwie stwierdzenia nieważności decyzji z 2014 r. Sąd naruszył zatem w pkt 67 zaskarżonego wyroku istotę i cel odsetek za zwłokę, które mają skłonić dłużnika do wywiązania się z ciążącego na nim obowiązku zapłaty bez opóźnienia. Sąd pomylił odsetki za zwłokę z odsetkami wyrównawczymi, o czym świadczy pkt 56 zaskarżonego wyroku, a w pkt 32 tego wyroku dokonał błędnej interpretacji pkt 30 wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83). W tym względzie Komisja podkreśla, że byłaby zobowiązana do zapłaty odsetek wyrównawczych jedynie w przypadku deprecjacji pieniądza między dniem zapłaty tej grzywny a dniem jej zwrotu. Tymczasem w niniejszej sprawie nie doszło do podobnej deprecjacji.

65 Printeos kwestionuje argumentację Komisji i oświadcza, że podtrzymuje zarzut niezgodności z prawem art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012, który podniósł przed Sądem.

Ocena Trybunału

66 Z orzecznictwa Trybunału wynika, że jeżeli kwoty zostały pobrane z naruszeniem prawa Unii, z prawa tego wynika obowiązek ich zwrotu wraz z odsetkami (zob. podobnie wyrok z dnia 19 lipca 2012 r., Littlewoods Retail i in., C-591/10, EU:C:2012:478, pkt 26).

67 Jest tak w szczególności w przypadku, gdy kwoty zostały pobrane na podstawie aktu Unii uznanego za nieważny lub uchylony przez sąd Unii (zob. podobnie wyrok z dnia 18 stycznia 2017 r., Wortmann, C-365/15, EU:C:2017:19, pkt 37 i przytoczone tam orzecznictwo).

68 Jeśli chodzi w szczególności o stwierdzenie przez sąd Unii nieważności aktu implikującego zapłatę kwoty na rzecz Unii, Trybunał orzekł, że zapłata odsetek za zwłokę stanowi środek zapewniający wykonanie wyroku stwierdzającego nieważność w rozumieniu art. 266 akapit pierwszy TFUE, jeśli chodzi o ryczałtowe odszkodowanie za pozbawienie korzystania z wierzytelności oraz zachęcenie dłużnika do niezwłocznego wykonania wyroku stwierdzającego nieważność (wyrok z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International, C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 30).

69 W związku z tym poprzez przedstawienie w pkt 55 i 56 zaskarżonego wyroku zasadniczo tych samych rozważań, które zostały przedstawione w pkt 66–68 niniejszego wyroku, Sąd w żaden sposób nie naruszył prawa.

70 Co do argumentu Komisji opartego na art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 należy zauważyć, podobnie jak uczynił to Sąd w pkt 61 zaskarżonego wyroku, że jeśli chodzi o przepis prawa wtórnego, należy go interpretować zgodnie z przepisami prawa pierwotnego, między innymi z art. 266 TFUE.

71 Sąd słusznie zatem uznał w pkt 66 zaskarżonego wyroku, że ów art. 90 nie stoi na przeszkodzie wywiązaniu się przez Komisję z ciążącego na niej obowiązku zapłaty odsetek za zwłokę.

72 Artykuł 90 ust. 2 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 przewiduje bowiem, że Komisja inwestuje tymczasowo zainkasowane kwoty w aktywa finansowe, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo i płynność środków pieniężnych, jednocześnie mając na celu osiągnięcie dodatniego zwrotu. Ponadto zgodnie z ust. 4 lit. a) tego artykułu jeżeli rozpatrywana grzywna lub kara zostały umorzone lub zmniejszone, po wyczerpaniu wszystkich środków ochrony prawnej, kwoty nienależnie pobrane podlegają zwrotowi wraz z uzyskanymi odsetkami.

73 Z art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 nie wynika zatem, że jeżeli Komisja jest zobowiązana do zwrotu tymczasowo zainkasowanej kwoty grzywny, jest ona w każdym wypadku zwolniona z obowiązku naliczania odsetek za zwłokę.

74 Prawdą jest, że jeśli „uzyskane odsetki", które Komisja jest zobowiązana zgodnie z ust. 4 tego artykułu wypłacić zainteresowanemu wraz ze zwrotem nienależnie przez niego uiszczonego kapitału, są równe lub wyższe od odsetek za zwłokę należnych od tego kapitału, wówczas Komisja nie musi płacić zainteresowanemu, oprócz uzyskanych odsetek, odsetek za zwłokę.

75 Nie jest tak jednak w przypadku, gdy uzyskane odsetki są niższe od kwoty należnych odsetek za zwłokę, a nawet gdy nie uzyskano odsetek, ponieważ zwrot z zainwestowanego kapitału był ujemny.

76 W takim przypadku, aby spełnić ciążący na niej obowiązek wynikający z art. 266 TFUE, Komisja jest zobowiązana do zapłaty zainteresowanemu różnicy między kwotą „uzyskanych odsetek" w rozumieniu art. 90 ust. 4 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 a kwotą odsetek za zwłokę należnych za okres od dnia zapłaty rozpatrywanej kwoty do dnia jej zwrotu.

77 Ponieważ w niniejszej sprawie bezsporne jest, że dokonana przez Komisję inwestycja kwoty grzywny zapłaconej przez Printeosa w wykonaniu decyzji z 2014 r. nie przysporzyła odsetek, Sąd słusznie orzekł, że Komisja była zobowiązana do doliczenia odsetek do zwrotu tej kwoty Printeosowi w następstwie stwierdzenia nieważności tej decyzji, czemu nie stał na przeszkodzie art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012.

78 Sąd słusznie również zakwalifikował te odsetki jako „odsetki za zwłokę". Chodziło bowiem o odsetki, które powinny towarzyszyć zapłacie głównej wierzytelności, której wysokość była pewna, czyli kwoty grzywny nałożonej na Printeosa decyzją z 2014 r., którą zapłacił on tymczasowo i która powinna zostać mu zwrócona w następstwie stwierdzenia nieważności tej decyzji. Jak wynika z orzecznictwa przytoczonego w pkt 55 niniejszego wyroku, odsetki należne w takim przypadku są odsetkami za zwłokę.

79 Zatem wbrew temu, co twierdzi Komisja, Sąd nie pomylił w zaskarżonym wyroku odsetek za zwłokę i odsetek wyrównawczych. Ponieważ wierzytelność główna podlegająca zwrotowi na rzecz Printeosa była pewna i nie musiała być przedmiotem oceny sądowej, z orzecznictwa przytoczonego w pkt 56 niniejszego wyroku wynika, że w niniejszej sprawie nie może być mowy o zapłacie odsetek wyrównawczych.

80 Powyższych rozważań nie podważa wyrok z dnia 5 września 2019 r., Unia Europejska/Guardian Europe i Guardian Europe/Unia Europejska (C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672), na który Komisja powołała się w swoich pismach procesowych.

81 Z pkt 56 tego wyroku wynika, że w celu ustalenia kwoty odsetek za zwłokę należnych przedsiębiorstwu, które zapłaciło grzywnę nałożoną przez Komisję, w następstwie stwierdzenia uchylenia tej grzywny instytucja ta musi zastosować stopę procentową ustaloną w tym celu w rozporządzeniu nr 1268/2012. Chodzi jednak nie o odesłanie do art. 90 tego rozporządzenia, który nie wymienia żadnej stopy procentowej, lecz do art. 83 wspomnianego rozporządzenia, który określa stopę procentową dla wierzytelności niespłaconych w terminie.

82 Należy ponadto przypomnieć, że jak wynika z pkt 54 wyroku z dnia 5 września 2019 r., Unia Europejska/Guardian Europe i Guardian Europe/Unia Europejska (C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672), w sprawie, w której zapadł ten wyrok, Komisja wydała decyzję w sprawie zwrotu zainteresowanemu przedsiębiorstwu części grzywny, która została uchylona przez sąd Unii, wraz z odsetkami za zwłokę, których kwota nie została zakwestionowana przez to przedsiębiorstwo.

83 Do Trybunału zwrócono się jedynie o ustalenie, czy to niezakwestionowanie uniemożliwiało wspomnianemu przedsiębiorstwu wniesienie skargi o odszkodowanie w celu uzyskania naprawienia szkody wynikającej z pozbawienia możliwości korzystania z kwoty nienależnie zapłaconej niepokrytej

przez kwotę odpowiadającą odsetkom za zwłokę zapłaconym przez Komisję, na które to pytanie Trybunał udzielił odpowiedzi przeczącej (wyrok z dnia 5 września 2019 r., Unia Europejska/Guardian Europe i Guardian Europe/Unia Europejska, C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672, pkt 64).

84 Nie można również uwzględnić argumentu Komisji, zgodnie z którym obowiązek zwrócenia przez nią uiszczonej tymczasowo grzywny powstał dopiero w dniu wydania wyroku uchylającego tę grzywnę, w związku z czym odsetki za zwłokę naliczone od dnia tymczasowej zapłaty wspomnianej grzywny nie mogą stanowić zachęty do „niezwłocznego wykonania wyroku stwierdzającego nieważność" w rozumieniu pkt 30 wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83).

85 Po pierwsze, zachęta ta jest tylko jednym z dwóch celów zapłaty odsetek za zwłokę rozważanych przez Trybunał w tym wyroku. Otóż przyznanie odsetek za zwłokę liczonych od dnia tymczasowej zapłaty omawianej grzywny realizuje inny cel rozważany przez Trybunał, a mianowicie ryczałtowe odszkodowanie należne przedsiębiorstwu, które zapłaciło tę grzywnę, za pozbawienie możliwości korzystania ze środków finansowych w okresie od dnia tymczasowej zapłaty tej grzywny do dnia jej zwrotu.

86 Po drugie, w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji przewidującej tymczasową zapłatę kwoty takiej jak grzywna nałożona z tytułu naruszenia reguł konkurencji obowiązek zwrotu zapłaconej kwoty powiększonej o odsetki za zwłokę naliczone od dnia zapłaty tej kwoty stanowi zachętę dla danej instytucji do wykazania się szczególną starannością przy wydawaniu takich decyzji, które mogą wiązać się dla jednostki z obowiązkiem niezwłocznej zapłaty znacznych kwot.

87 Z całości powyższych rozważań wynika, że zarzuty drugi i trzeci są bezzasadne i należy je oddalić.

W przedmiocie zarzutu piątego, opartego na naruszeniu zasad legalności i pewności prawa

Argumentacja stron

88 W zarzucie piątym Komisja podnosi, że Sąd naruszył prawo oraz zasady legalności i pewności prawa, uznając, że była ona zobowiązana do zapłaty na rzecz Printeosa odsetek od kwoty grzywny podlegającej zwrotowi, obliczonych na podstawie innej niż podstawa przewidziana w art. 2 ust. 3 akapit drugi decyzji z 2014 r. Komisja podkreśla, że przepis ten nie został zakwestionowany przez Printeosa, a zatem jest ostateczny. Komisja powtarza ponadto swą argumentację przedstawioną w ramach zarzutów trzeciego i czwartego, zgodnie z którą nie jest ona zobowiązana do zapłaty odsetek Printeosowi, ponieważ od momentu stwierdzenia nieważności decyzji z 2014 r. bezzwłocznie zwróciła grzywnę zapłaconą przez tę spółkę i ponieważ w okresie od dnia zapłaty tej grzywny do dnia jej zwrotu nie doszło do deprecjacji pieniądza.

89 Printeos kwestionuje argumenty Komisji i uważa, że zarzut piąty należy oddalić.

Ocena Trybunału

90 Z powodów przedstawionych w ramach badania zarzutów drugiego i trzeciego na wstępie należy oddalić argumentację Komisji opartą, po pierwsze, na fakcie, że zwróciła ona grzywnę zapłaconą przez Printeosa bezzwłocznie po stwierdzeniu nieważności decyzji z 2014 r., a po drugie, na podnoszonym braku deprecjacji pieniądza między dniem zapłaty tej grzywny a dniem jej zwrotu. Argumentacja ta jest bowiem jedynie powtórzeniem argumentów już zbadanych i oddalonych w ramach analizy tych dwóch zarzutów.

91 Nie można również uwzględnić argumentu Komisji, że skoro art. 2 ust. 3 akapit drugi decyzji z 2014 r. nie został ani zakwestionowany przez Printeosa, ani unieważniony przez Sąd, Komisja jest zobowiązana do zapłaty odsetek na rzecz tej spółki wyłącznie na warunkach przewidzianych w art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012, o którym mowa we wspomnianym art. 2 ust. 3 akapit drugi.

92 Należy zauważyć, że art. 2 ust. 3 akapit drugi decyzji z 2014 r. dotyczy jedynie warunków, zgodnie z którymi w razie wniesienia skargi przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w tej decyzji, przedsiębiorstwo to powinno pokryć kwotę grzywny w wyznaczonym terminie albo poprzez ustanowienie akceptowalnej gwarancji finansowej, albo poprzez tymczasowe uiszczenie kwoty grzywny zgodnie z art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012. Przepis ten nie dotyczy zatem warunków, na jakich Komisja, w przypadku stwierdzenia nieważności wspomnianej decyzji, zwróci kwotę uiszczonej tymczasowo przez wspomniane przedsiębiorstwo grzywny wraz z odsetkami.

93 Ponadto art. 2 ust. 3 akapit drugi decyzji z 2014 r. ogranicza się do powtórzenia tego, co wynika już z art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012. Jak wynika z pkt 71 niniejszego wyroku, ten ostatni artykuł nie może zwalniać Komisji z ciążącego na niej obowiązku zapłaty odsetek za zwłokę przedsiębiorstwu znajdującemu się w sytuacji Printeosa.

94 Jak wynika bowiem z pkt 68 niniejszego wyroku, w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji nakładającej grzywnę za naruszenie reguł konkurencji spoczywający na Komisji obowiązek zwrotu kwoty grzywny zapłaconej tymczasowo wraz z odsetkami za zwłokę za okres od dnia tymczasowej zapłaty tej grzywny do dnia jej zwrotu wynika bezpośrednio z art. 266 TFUE.

95 Wynika z tego, że Komisja nie ma kompetencji do przyjęcia w drodze indywidualnej decyzji warunków, na jakich płaci odsetki za zwłokę w przypadku stwierdzenia nieważności decyzji nakładającej grzywnę, która została uiszczona tymczasowo.

96 Zarzut piąty należy zatem oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu czwartego, dotyczącego naruszenia prawa w odniesieniu do przesłanek powstania odpowiedzialności pozaumownej Unii

Argumentacja stron

97 W zarzucie czwartym Komisja podnosi, że Sąd naruszył prawo, uznając, iż odmowa zapłaty odsetek od kwoty grzywny nałożonej na Printeosa za okres od dnia tymczasowej zapłaty tej grzywny do dnia jej zwrotu stanowiła wystarczająco istotne naruszenie art. 266 TFUE, które wyrządziło Printeosowi pewną i wymierną szkodę, którą Komisja była zobowiązana naprawić.

98 Komisja powtarza w tym kontekście swoją argumentację przedstawioną w ramach pozostałych zarzutów odwołania, zgodnie z którą, po pierwsze, Sąd oparł się na błędnej wykładni art. 266 TFUE i nie uwzględnił w wystarczającym stopniu art. 90 rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012 oraz art. 2 ust. 3 akapit drugi decyzji z 2014 r., którego Printeos nie zakwestionował, a po drugie, nie doszło do deprecjacji pieniądza między datą zapłaty rozpatrywanej grzywny a dniem jej zwrotu.

99 Komisja dodaje, że w każdym wypadku Printeos nie wykazał, iż poniósł szkodę z powodu tymczasowego uiszczenia grzywny nałożonej na niego w decyzji z 2014 r. W szczególności Printeos nie powołał się w toku postępowania administracyjnego na niemożność zapłaty tej grzywny ani nie wykazał, że z tego powodu był zmuszony do skorzystania z zewnętrznego finansowania. Komisja

twierdzi w tym względzie, że wbrew temu, co wskazano w pkt 73 zaskarżonego wyroku, w żadnym momencie nie zaakceptowała ona kwoty odszkodowania żądanej przez Printeosa ani tym bardziej tytułu, na podstawie którego spółka ta zażądała tej kwoty.

100 Printeos kwestionuje argumentację Komisji i uważa, że zarzut czwarty należy oddalić.

Ocena Trybunału

101 Na wstępie należy zauważyć, że w zakresie, w jakim w ramach zarzutu czwartego Komisja powtarza argumenty, które przedstawiła już w ramach innych, zbadanych już zarzutów odwołania, argumenty te należy oddalić z tych samych powodów, które uzasadniają oddalenie tamtych zarzutów.

102 Należy zatem zbadać jedynie argumenty Komisji, zgodnie z którymi niezapłacenie przez nią Printeosowi odsetek za zwłokę nie stanowi wystarczająco istotnego naruszenia art. 266 TFUE i nie wyrządziło tej spółce żadnej szkody.

103 W tym względzie należy przypomnieć, że zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Trybunału jeżeli instytucja Unii dysponuje jedynie znacznie ograniczoną swobodą uznania bądź nie ma takiej swobody, każde naruszenie prawa Unii może być wystarczające dla stwierdzenia wystąpienia wystarczająco istotnego naruszenia tego prawa, które może prowadzić do powstania odpowiedzialności pozaumownej Unii [wyroki: z dnia 4 lipca 2000 r., Bergaderm i Goupil/Komisja, C-352/98 P, EU:C:2000:361, pkt 44; a także z dnia 19 kwietnia 2007 r., Holcim (Deutschland)/Komisja, C-282/05 P, EU:C:2007:226, pkt 47].

104 Tymczasem z pkt 67 i 68 niniejszego wyroku wynika, że w następstwie stwierdzenia nieważności decyzji z 2014 r. Komisja była zobowiązana zwrócić Printeosowi kwotę uiszczonej tymczasowo grzywny wraz z odsetkami za zwłokę i nie dysponowała żadnym zakresem uznania co do stosowności zapłaty takich odsetek.

105 Ponadto w zakresie, w jakim Komisja nie wypłaciła takich odsetek Printeosowi, jest oczywiste, że spółka ta poniosła szkodę równą kwocie niepobranych odsetek. Sąd nie naruszył zatem prawa, gdy nakazał Komisji zapłatę tej kwoty.

106 Z powyższych rozważań wynika, że zarzut czwarty jest bezzasadny i należy go oddalić, podobnie jak odwołanie w całości.

W przedmiocie odwołania wzajemnego

Argumentacja stron

107 Printeos przypomina, że orzekając w przedmiocie drugiego żądania skargi, Sąd w pkt 76 i 77 zaskarżonego wyroku postanowił przyznać mu odsetki za zwłokę, obliczone według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, od kwoty 184 592,95 EUR, liczone dopiero od dnia ogłoszenia tego wyroku do dnia całkowitej zapłaty przez Komisję, a nie – jak żądał tego Printeos – od dnia 1 lutego 2017 r., daty zwrotu rozpatrywanej grzywny.

108 Zdaniem Printeosa z tych samych powodów co powody przedstawione w zaskarżonym wyroku i dotyczące odsetek za zwłokę mających zastosowanie do kwoty grzywny podlegającej zwrotowi Sąd powinien był zasądzić od Komisji odsetki za zwłokę od kwoty odszkodowania w wysokości 184 592,95 EUR liczone od dnia zwrotu nienależnie zapłaconej grzywny lub najpóźniej od dnia wniesienia skargi, czyli od dnia 31 marca 2017 r.

109 Printeos wnosi zatem do Trybunału o zasądzenie na jego rzecz odsetek za zwłokę według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego od kwoty 184 592,95 EUR, liczonych od dnia wniesienia skargi w sprawie T-201/17, czyli od dnia 31 marca 2017 r.

110 Komisja odpowiada przede wszystkim, że odwołanie wzajemne jest niedopuszczalne, ponieważ oznacza zmianę żądań przedstawionych przed Sądem przez Printeosa.

111 W każdym wypadku Komisja uważa, że odwołanie wzajemne jest bezzasadne i powinno zostać oddalone, ponieważ z powodów, które zostały przedstawione w odwołaniu, Printeos nie ma prawa do odsetek. Komisja dodaje, że Printeos niesłusznie twierdzi, iż kwota 184 592,95 EUR była wymagalna, ponieważ jedyną kwotą, która została określona przed wniesieniem skargi do Sądu, była kwota grzywny uiszczonej tymczasowo przez Printeosa. W konsekwencji odsetki, jakie mogły zostać od tej kwoty naliczone, zostały ustalone dopiero w zaskarżonym wyroku, w błędny zresztą sposób.

112 Zdaniem Komisji odsetki żądane przez Printeosa w ramach drugiego żądania skargi przedstawionego przed Sądem są odsetkami od odsetek. Tymczasem z wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 54, 76) wynika, że kapitalizacja odsetek nie jest uzasadniona.

Ocena Trybunału

113 Na wstępie należy oddalić podniesiony przez Komisję zarzut niedopuszczalności odwołania wzajemnego.

114 Jak wynika bowiem z zaskarżonego wyroku, w drugim żądaniu skargi przed Sądem Printeos zażądał zasądzenia od Komisji zapłaty na jego rzecz odsetek od kwoty 184 592,95 EUR za okres od dnia 1 lutego 2017 r. do dnia rzeczywistej zapłaty tej kwoty.

115 Okres ten obejmuje okres od dnia 31 marca 2017 r., tj. dnia, w którym Printeos wniósł skargę do Sądu, do dnia rzeczywistej zapłaty kwoty głównej żądanej w tej skardze.

116 Wynika z tego, że żądając od Trybunału, po częściowym uchyleniu zaskarżonego wyroku, zasądzenia od Komisji odsetek od kwoty 184 592,95 EUR za okres wskazany w poprzednim punkcie, Printeos nie zmienił przedmiotu sporu przed Sądem. Printeos wycofał się po prostu z części drugiego żądania skargi podniesionego przed Sądem, a mianowicie części, która dotyczyła wypłaty odsetek za okres od 1 lutego do 31 marca 2017 r.

117 Odwołanie wzajemne jest zatem dopuszczalne i należy je zbadać co do istoty. Jednakże ponieważ Printeos kwestionuje oddalenie przez Sąd jego żądania zapłaty odsetek od kwoty głównej, których domaga się w skardze jedynie za okres od dnia 31 marca 2017 r., czyli daty wniesienia skargi do Sądu, należy odnieść się jedynie do tego okresu.

118 Należy zauważyć, że w pkt 76 zaskarżonego wyroku Sąd wskazał, iż należy przyznać Printeosowi odsetki za zwłokę liczone od dnia ogłoszenia tego wyroku do dnia ich całkowitej zapłaty przez Komisję według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, przytaczając wyrok z dnia 10 stycznia 2017 r., Gascogne Sack Deutschland i Gascogne/Unia Europejska (T-577/14, EU:T:2017:1, pkt 178, 179).

119 W pkt 77 zaskarżonego wyroku Sąd dodał, że drugie żądanie Printeosa należy oddalić w zakresie, w jakim dotyczy przyznania odsetek za zwłokę od dnia 1 lutego 2017 r.

120 Należy zatem stwierdzić, że poza odesłaniem do pkt 178 i 179 wyroku z dnia 10 stycznia 2017 r., Gascogne Sack Deutschland i Gascogne/Unia Europejska (T-577/14, EU:T:2017:1) Sąd nie przedstawił żadnego uzasadnienia dla oddalenia żądania Printeos, o którym mowa w poprzednim punkcie niniejszego wyroku. Tymczasem, jak wynika z pkt 171–173 wyroku z dnia 10 stycznia 2017 r., Gascogne Sack Deutschland i Gascogne/Unia Europejska (T-577/14, EU:T:2017:1), wyrok ten dotyczy innego przypadku niż przypadek omawiany w niniejszej sprawie, ponieważ w wyroku tym przyznano odsetki wyrównawcze od dnia wniesienia skargi, w związku z czym przyznanie odsetek za zwłokę za ten sam okres nie było uzasadnione.

121 Ponadto wbrew temu, co twierdzi Komisja, w pkt 54 i 76 wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83) Trybunał nie wykluczył w żadnym wypadku kapitalizacji odsetek należnych od instytucji Unii, lecz ograniczył się do stwierdzenia, że żadna szczególna okoliczność sprawy, która doprowadziła do wydania tego wyroku, nie uzasadniała takiej kapitalizacji.

122 Tymczasem w niniejszej sprawie należy stwierdzić, po pierwsze, że spoczywający na Komisji obowiązek doliczenia odsetek za zwłokę do zwrotu kwoty grzywny uiszczonej tymczasowo przez Printeosa wynika z art. 266 TFUE i z dotyczącego go orzecznictwa Trybunału, w szczególności z wyroku z dnia 12 lutego 2015 r., Komisja/IPK International (C-336/13 P, EU:C:2015:83, pkt 31, 71).

123 Po drugie, z pkt 22 i 25 zaskarżonego wyroku wynika, że Printeos wyraźnie przypomniał Komisji o jej obowiązkach wynikających z art. 266 TFUE oraz ze związanego z nimi orzecznictwa i zażądał nie tylko zwrotu kwoty grzywny, którą zapłacił tymczasowo, lecz również zapłaty odsetek od tej kwoty od dnia zapłaty wspomnianej kwoty do dnia jej zwrotu. Komisja odmówiła jednak zapłaty takich odsetek i ograniczyła się do zwrotu kwoty grzywny.

124 Te szczególne okoliczności niniejszej sprawy uzasadniały kapitalizację odsetek żądanych przez Printeosa w skardze do Sądu. W braku takiej kapitalizacji Printeos nie otrzymałby żadnego odszkodowania za utratę możliwości korzystania w okresie od dnia wniesienia skargi do dnia ogłoszenia zaskarżonego wyroku z kwoty odsetek, które zgodnie z art. 266 TFUE miał prawo otrzymać jednocześnie ze zwrotem kwoty grzywny, którą tymczasowo zapłacił Komisji, a zapłaty których instytucja ta niezgodnie z prawem odmówiła, mimo że Printeos wyraźnie zażądał od niej zapłaty takich odsetek.

125 Wynika z tego, że oddalając w pkt 77 zaskarżonego wyroku drugie żądanie skargi Printeosa w odniesieniu do okresu od dnia 31 marca 2017 r., Sąd naruszył prawo.

126 Należy zatem uwzględnić odwołanie wzajemne i uchylić pkt 2 sentencji zaskarżonego wyroku.

W przedmiocie skargi wniesionej do Sądu

127 Zgodnie z art. 61 akapit pierwszy statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w przypadku uchylenia orzeczenia Sądu Trybunał może wydać orzeczenie ostateczne w sprawie, jeżeli stan postępowania na to pozwala.

128 Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie w odniesieniu do drugiego żądania skargi Printeosa.

129 Z powodów przedstawionych w pkt 122–124 niniejszego wyroku należy uwzględnić drugie żądanie skargi Printeosa i przyznać tej spółce odsetki za zwłokę od kwoty 184 592,95 EUR, liczone od dnia 31 marca 2017 r. do dnia całkowitej spłaty przez Komisję według stopy refinansowania EBC powiększonej o 3,5 punktu procentowego, analogicznie do art. 83 ust. 2 lit. b) rozporządzenia delegowanego nr 1268/2012.

W przedmiocie kosztów

130 Zgodnie z art. 184 § 2 regulaminu postępowania przed Trybunałem jeżeli odwołanie jest zasadne i Trybunał wydaje orzeczenie kończące postępowanie w sprawie, rozstrzyga on również o kosztach. Zgodnie z art. 138 § 1 tego regulaminu, mającym zastosowanie do postępowania odwoławczego na podstawie art. 184 § 1 regulaminu, kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę.

131 Ponieważ w niniejszej sprawie Printeos wniósł o obciążenie Komisji kosztami postępowania, a Komisja przegrała sprawę, należy obciążyć ją, poza jej własnymi kosztami, kosztami poniesionymi przez Printeosa zarówno w postępowaniu w pierwszej instancji w sprawie T-201/17, jak i w postępowaniu przed Trybunałem.

Z powyższych względów Trybunał (czwarta izba) orzeka, co następuje:

1) **Odwołanie zostaje oddalone.**

2) **Punkt 2 sentencji wyroku Sądu Unii Europejskiej z dnia 12 lutego 2019 r., Printeos/Komisja (T-201/17, EU:T:2019:81) zostaje uchylony.**

3) **Od Komisji Europejskiej zasądza się wypłatę na rzecz Printeos SA odsetek liczonych według stopy procentowej stosowanej przez Europejski Bank Centralny do jego podstawowych operacji refinansowania, powiększonej o 3,5 punktu procentowego, od kwoty 184 592,95 EUR, za okres od dnia 31 marca 2017 r. do dnia całkowitej spłaty.**

4) **Komisja Europejska zostaje obciążona, poza własnymi kosztami poniesionymi w postępowaniu w pierwszej instancji w sprawie T-201/17, jak i w postępowaniu przed Trybunałem, również kosztami poniesionymi w tych postępowaniach przez Printeos SA.**

Podpisy